

**DIALOG DESPRE MARI DUHOVNICI AI ROMÂNIEI
CU TEOLOGUL ȘI PUBLICISTUL STELIAN GOMBOȘ**

Dr. STELIAN
GOMBOȘ

Tudor Petcu:- *Stimate domnule Gomboș, înainte de a discuta propriu-zis despre unicitatea peisajului duhovnicesc românesc, v-as ruga să îmi spuneți care au fost duhovnicii români pe care ați avut ocazia să îi cunoașteți și care au avut un impact major asupra evoluției personalității și gândirii dumneavoastră teologale.*

Stelian Gomboș: - Sunt mulți și foarte însemnați Părinții Duhovnicești pe care i-am cunoscut și care, din mila lui Dumnezeu și dragostea Sa cea sfântă, au lăsat o vie impresie asupra mea. Dacă ar fi să enumăr câțiva dintre ei voi menționa faptul că primul mare Părinte Stareț, mai puțin cunoscut dar deosebit, a fost Arhimandritul Timotei Iftimie de la Mănăstirea Hodoș - Bodrog din județul Arad, primul lăcaș monahal pe care l-am vizitat, întâia oară, în iarna anului 1985. Următorii Părinți Duhovnicești renumiți, pe care i-am întâlnit și cunoscut, au fost Cuvioșii Paisie Olaru și Ilie Cleopa, în vara anului 1986, în cadrul unui pelerinaj de suflet la vetrele călugărești nemțene, între care, la loc de frunte, s-a numărat Mănăstirea Sihăstria. În vara următorului an - 1987, aflându-mă într-un pelerinaj, organizat tot de către Părintele Diacon Gheorghe Băbuț de la Biserica cu Lună din Oradea, însă de data aceasta, pe la mănăstirile din Banat și Oltenia, i-am întâlnit pe Părinții: Ioan Negruțiu de la Timișeni, Vasile Prescure de la Mănăstirea Lainici, Neonil Ștefan - Starețul, Lavrentie Șovrea și Ghelasie Gheorghe de la Frăsinei, Veniamin Micle - Cărturarul de la Bistrița Olteană, Gamaliil Vaida de la Cozia și mulți alții. În vara anului 1988 i-am cunoscut pe Părinții Nicolae Steinhardt - scriitorul și Serafim Man, viețuitori autentici ai Mănăstirii "Sf. Ana" - Rohia, din Țara Lăpușului. În vara anului 1989 i-am întâlnit, în frumoasa Moldovă, pe Părinții: Ioanichie Bălan și Iustin Pârveu - care se aflau, atunci, ca viețuitori ai Mănăstirii nemțene Bistrița, apoi pe Părintele Dosoftei Muraru de la Mănăstirea Slatina, Iachint Unciuleac - blândul Stareț al Putnei lui Ștefan cel Mare și Sfânt, Chiril Constantin, Melchisedec Velnic - actualul stareț și Calinic Dumitriu - actualul episcop vicar de la Iași.

După revoluție, chiar în primii ani, i-am cunoscut, întâlnit și reîntâlnit pe Părinții: Benedict Ghiuș - Cărturarul la Mănăstirea Cernica, Ioan Iovan la Mănăstirea bucureșteană Plumbuita și apoi la Mănăstirea Recea - Mureș de care am fost foarte legat, din punct de vedere spiritual, Sofian Boghiu și Adrian Făgețeanu la Mănăstirea bucureșteană Antim, Arsenie Papacioc la Techirghiol - Constanța, Serafim Popescu și Teofil Părăianu - de care am fost foarte legat și cu care am avut o relație specială - la Mănăstirea "Brâncoveanu" - Sâmbăta de Sus, județul Brașov, Iustin Pârveu la Mănăstirea Petru Vodă și Ioanichie Bălan la Mănăstirea Sihăstria, Vartolomeu Androni - actualul stareț al Coziei lui Mircea cel Bătrân, Ilarion Argatu la Mănăstirea Cernica, Visarion Coman la Clocociov, Nicodim Dimulescu - la Mănăstirea prahoveană Crasna - de care mă leagă o relație cu totul aparte, Ioachim Popa de la Frăsinei, athoniții și prodromiții: Petroniu Tănase, Iulian Filip, Dionisie Ignat, Ioan Șova și Iustinian Stoica. Apoi Gherontie Puiu de la Caraiman - Bușteni - Prahova, Paulin Lecca de la Rogozu - Vrancea, Dimitrie Bejan de la Hârlău - Iași, Serafim Bădilă de la Cășiel - Cluj, Ioasaf Popa din București și mulți, mulți alții.

Toți, în mai mare sau mai mică măsură, într-o formă sau alta, au avut un rol, un loc, un rost și un

DIALOG DESPRE MARI DUHOVNICI AI ROMÂNIEI CU TEOLOGUL ȘI PUBLICISTUL STELIAN GOMBOȘ

impact major asupra evoluției mele spirituale. Cei mai mulți dintre ei au plecat în lumea de dincolo, cea cerească și veșnică și, la cei mai mulți dintre ei, am participat la Slujba lor de prohodire și înmormântare.

- Este cunoscut faptul că dumneavoastră aveți nenumărate studii consacrate vieților marilor duhovnici ortodocși români, mai ales cu privire la suferințele îndurate de ei în perioada comunistă. De altfel, s-ar putea spune că acești duhovnici, ca și mărturisitorii din temnițele comuniste românești, au alcătuit adevăratul nucleu de rezistență morală și spirituală într-o perioadă în care se dorea ca omul să fie privat de valorile și virtuțile creștine. Care dintre duhovnicii pe care i-ați studiat v-a impresionat cel mai mult cu privire la luptele sale împotriva regimului opresiv comunist?

- Să știți că mi-este foarte greu, aproape imposibil, să gândesc, să mă raportez doar la unul dintre ei, în condițiile în care, în această ipostază, postură ori situație, social, au fost mulți, tare mulți, de fapt cei mai mulți, în fond aproape toți marii bărbați ai Bisericii, Țării, Poporului și Neamului nostru, românesc, fiecare dintre ei având, marcând și impresionând, într-un mod cu totul aparte, cu și prin viața, suferințele, chinurile, umilințele, torturile și caznele de care au avut parte și la care au fost supuși, în perioada totalitară, în temnițele comuniste de la noi.

Da, gândirea Părintelui Arsenie Boca a fost, este și rămâne una cu totul specială, deosebită, unică, datorită acurateței, limpezimii, prospețimii, frăgezimii, francheții și coerenței sale, a felului/modului său direct și sincer de a fi și a se purta sau raporta, precum și a conținutului/ mesajului prophetic pe care-l conține și cuprinde discursul, dialogul, învățătura, cuvântul, rostirea și rostuirea sa. Părintele Arsenie Boca nu a fost doar un mare duhovnic, ci el a fost și rămâne un geniu autentic, căci a avut o minte scilpitoare și o rațiune efervescentă, fascinantă, captivantă și debordantă.

Altfel spus, Părintele Arsenie Boca se comporta, uneori, pe drept cuvânt, ca un torent, ca o avalanșă, avea vocea tunătoare, privirea fulgerătoare și atitudinea mobilizatoare. După ce îți vorbea el tu nu mai aveai cale de întors, deoarece el era un om al întregului, nu al jumătăților de măsură. La el ce era da rămânea da, ce era nu rămânea nu. Atât și nimic mai mult!... Nu era persoana concesiilor sau compromisurilor! De nici un fel! Nu! Nicidecum!...

Un om ca el, precum geniile, se nasc odată la o sută de ani!... Mare Om, Mare Duhovnic, Mare Caracter!

Fragmente din interviul realizat de
TUDOR PETCU